

# საქართველოში მედიაგარემოსთან დაკავშირებით ევროპარდამენტმა რეზოლუცია მიიღო



საქართველოში მედიაგარემოსთან დაკავშირებით ევროპარდამენტმა რეზოლუცია მიიღო. შესაბამის დოკუმენტს 308 ევროპარდამენტარმა მისცა ხმა, წინააღმდეგ 218 იყო.

რეზოლუციაში ევროპარდამენტი „შეშფოთებას გამოთქვამს ბოლო წლებში მედიის მდგომარეობის მნიშვნელოვანი გაუარესებისა და ჟურნალისტების უსაფრთხოების გამო, გამობატვის თავისუფლებისა და მედიის თავისუფლების უზრუნველსაყოფად ქვეყანაში მყარი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის მიუხედავად“.

ამასთან, აღნიშნულია, რომ ევროპარდამენტი გმობს ჟურნალისტების დაშინების, მათ მიმართ მუქარების, ძარადობისა და დევნის მზარდ რაოდენობას, მათ შორის მედიის თანამშრომლებისა და მესაკუთრეების მიმართ სისხლის სამართლის გამოძიების მზარდ რაოდენობას. მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, გურდასმით გამოიძიოს ძარადობის ყველა შემთხვევა და პასუხისმგებლობაში მისცეს პირები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ჟურნალისტებისა და მედიის სხვა თანამშრომლების წინააღმდეგ ძარადობასა და ძარადობისკენ წაქეზებაზე, რაც აღმოფხვრის ამგვარი დანაშაულებისთვის დაუსჯელობის შთაბეჭდილებას.

ევროპარდამენტი მოუწოდებს საქართველოს, შეზღუდოს სტრატეგიული სამართლებრივი სარჩევების გამოყენება ადამიანის უფლებების დამცველებისა და მედიის წარმომადგენლების წინააღმდეგ, რაც ემსახურება მათი კრიტიკული და დამოუკიდებელი მუშაობის შეფერხებას.

ევროპარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს, უზრუნველყოს მედიის თავისუფლება, რაც უნდა ითვარისწინებდეს სარედაქციო დამოუკიდებლობას, პოლიტიკური შეხედულებების გამჭვირვადე მედია მესაკუთრეობასა და პრეზიდენტურ, მიუკერძოებელ და არადისკრიმინაციურ გაშუქებას კერძო და განსაკუთრებით, საზოგადოებრივ მაუწყებლებში, განსაკუთრებით საარჩევნო კამპანიების დროს. ასევე მოუწოდებს საქართველოს უზრუნველყოს საჯარო ინფორმაციაზე დაუბრკოლებრივი წვდომა, ჟურნალისტებისა და სხვა მედია პროფესიონალების უსაფრთხოება, დაცვა და უფლებამოსილება.

რეზოლუციის თანახმად, ევროპარლამენტის წევრები გამოხატა მთავარი ოპოზიციური ტერმინი „მთავარი არხის“ დირექტორის, ნიკა გვარამიასთვის გამოტანილ განაჩენს, რამაც გამოავლინა საქართველოს სასამართლო სისტემის მიმართ არსებული უნდობლობა.

*„ევროპარლამენტი მიესაღმება ორგანიზაციის „რეპორტიორები საზღვრების გარეშე“ მოწოდებას ნიკა გვარამიას საბრძოლველ განაჩენის გადახედვასთან დაკავშირებით; ხაზს უსვამს სასწრაფო აუცილებლობას, რომ მთავრობამ ნამდვირად წინ წაწიოს სასამართლო რეფორმა ფართო და ინკლუზიური პარტიკიპაციის პრინციპის საშუალებით სასამართლო სისტემის დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის გაძლიერების მიზნით, იმ ევროკავშირის ასოცირებული პარტნიორის ვალდებულებების შესაბამისად.*

*ევროპარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლებს, თავი შეიკავონ აგრესიული რიტორიკის გამოყენებისგან და დისკრიმინაციური მოპყრობისგან მედიის წარმომადგენლების მიმართ და თავიანთ საჯარო განცხადებებში ადვოკატირება გაუწიონ ტოლერანტურ მიდგომას ადამიანის უფლებების პატივისცემით“, – აღნიშნულია რეზოლუციაში.*

როგორც რეზოლუციაში ნათქვამი, მოუწოდებენ საქართველოს მთავრობის ყველა წარმომადგენელს, თავი აარიდონ აგრესიული რიტორიკის გამოყენებას, მედიის წარმომადგენლების მიმართ დისკრიმინაციურ მოპყრობას და საკუთარ განცხადებებში მხარი დაუჭიროს ტოლერანტურ მიდგომას, რომელიც პატივს სცემს ადამიანის უფლებებს.



*„მტკიცედ დაგმოს 2021 წლის 5 ივლისს თბილისის პრაიდი მარშზე ჟურნალისტებისა და მშვიდობიანი დემონსტრანტების წინააღმდეგ ძარაღობაზე პასუხისმგებელ პირთა მიმართ სამართლებრივი დევნისა ან დეტაური გამოძიების მუდმივი დანაკვისი. ასევე დაჟინებით აცხადებს, რომ ასეთი ქმედებების ჩამდენ პირთა დაუსჯელობა არავითარ შემთხვევაში არ არის დაშვებული, რადგან ეს არღვევს როგორც საქართველოს ეროვნულ კანონმდებლობას, ისე საერთაშორისო და ევროპულ ვადებულებებს, და მოუწოდებს 5 ივლისის ინციდენტების ეფექტურად გამოძიებისკენ. გმობს რჯბქი+ პირთა წინააღმდეგ დისკრიმინაციის გაგრძელებას. მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას სრულად პრაქტიკულად აამოქმედოს ადამიანის უფლებათა და ანტიდისკრიმინაციული კანონმდებლობა“, – აღნიშნულია რეზოლუციაში.*

ევროპარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, ჩაატაროს ფარული ჩანაწერების სკანდარის ეფექტური გამოძიება და აამოქმედოს შესაბამისი მექანიზმების სახელმწიფო ინსტიტუტების მიერ თვადთვადის და მონაცემთა შეგროვების ზედამხედველობისთვის.

ამასთან, რეზოლუცია ხაზს უსვამს ჟურნალისტებისთვის, მედიასაშუალებების თანამშრომლებისთვის და მედია ორგანიზაციებისთვის უსაფრთხო, ხელსაყრელი სამუშაო გარემოს გარანტიების საჭიროებას. როგორც საკანონმდებლო ფორმით, ისე პრაქტიკაშიც, მათ შორის იმ ჟურნალისტებისთვის ვინც რუსეთიდან, ბერარუსიდან და სხვა ავტორიტარული რეჟიმებისგან თავშესაფარს ეძებს. ამიტომ აქვებებს საქართველოს გამოიყენოს საერთაშორისო

თანამშრომლობა მედიაგარემოსა და შესაბამისი კანონმდებლობის გასაუმჯობესებლად, რაც შესაბამისობაში იქნება მოწინავე საერთაშორისო პრაქტიკასთან.

რეზოლუციაში აღნიშნულია, რომ ევროპარლამენტი აქებს ნინო დომჭარიას, სახარხო დამცველს მისი ქმედებებისთვის, რომლებიც მიმართული იყო მედიის თავისუფლების დაცვისკენ, მიუხედავად მთავრობის რეგულარული თავდასხმებისა.

ამასთან, რეზოლუციის თანახმად, ევროპარლამენტი აცნობიერებს, რომ საქართველოში არის მრავალფეროვანი და პლურალისტური მედიაღანდშაფტი, მაგრამ მწუხარებას გამოთქვამს განსაკუთრებით მწვავე ურთიერთობების გამო მიმართვედ პარტიასა და კრიტიკურ მედიასაშუალებებს შორის, ისევე როგორც ოპოზიციურ პარტიებსა და პროსამთავრობო მედიას შორის. ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს მედია დანდშაფტის პოლარიზაციის გამო, რაც ასახავს პოლიტიკური დანდშაფტის მზარდ და დამაზიანებელ პოლარიზაციას.

ევროპარლამენტის რეზოლუციის ტექსტში ნათქვამია, რომ მოუწოდებენ საქართველოს ხელისუფლებას, ჰუმანიტარულ საფუძველზე გაათავისუფლოს ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ციხიდან, რათა მას საზღვარგარეთ სათანადო მკურნალობის გავრის შესაძლებლობა ჰქონდეს.

რეზოლუციის ტექსტში ნათქვამია, რომ მოუწოდებენ საქართველოს მთავრობას განავითაროს მედიაწიგნიერების განათლების პროგრამები თავისი მოქალაქეებისთვის, მხარი დაუჭიროს სამოქალაქო საზოგადოებას ფაქტების შემოწმების მექანიზმების შექმნაში.

*„ევროპარლამენტი იმეორებს თავის მოწოდებას საქართველოს ხელისუფლების მიმართ, თავი შეიკავოს მედიის თავისუფლებაში ჩარევისგან ან მედიის მფლობელების ან წარმომადგენლების წინააღმდეგ პოლიტიკურად მოტივირებული სასამართლო საქმეების განხორციელებისგან. მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას ჰუმანიტარულ საფუძველზე გაათავისუფლოს ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ციხიდან, რათა მას საზღვარგარეთ სათანადო მკურნალობის გავრის შესაძლებლობა ჰქონდეს. გამოხატავს შეშფოთებას საქართველოში რუსული დემინტორმაციისა და ინტორმაციული მანიპულაციის მუდმივი ზრდის გამო, უკრაინაში*

რუსეთის შემოჭრის კონტექსტში და მოუწოდებს საქართველოს მთავრობას განავითაროს მედიაინფორმაციის განათლების პროგრამები თავისი მოქალაქეებისთვის, მხარი დაუჭიროს სამოქალაქო საზოგადოებას ფაქტების შემოწმების მექანიზმების შექმნაში და მიიღოს აქტიური ნაბიჯები, რათა თავიდან აიცილოს დეზინფორმაციური კამპანიები უცხოური ან ადგილობრივი აქტორების მხრიდან ქვეყნის, დაუცველი ჯგუფების ან პირების წინააღმდეგ, როგორცაა ეთნიკური უმცირესობების თემებში ან კონფლიქტით დაზარალებულ რაიონებში მცხოვრები ადამიანები და პოლიტიკური პარტიები“, – ნათქვამია რეზოლუციაში.

ამასთან, „ევროპარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს, მაქსიმალურად გამოიყენოს ყველა ინსტრუმენტი და ინიციატივა, რომელიც მიმართულია აღმოსავლეთ პარტნიორობის ფარგლებში მდგრადობის გაძლიერებისკენ“.

„ევროპარლამენტი მოუწოდებს ყველა ქართველ პოლიტიკურ მოთამაშეს, რომ თავი შეიკავონ რუსური დეზინფორმაციური მცდელობების გამოყენებისაგან მათი პოლიტიკური ოპონენტების წინააღმდეგ, რადგან ეს მხოლოდ ხერხ უწყობს დეზინფორმაციის შემდგომ გავრცელებას და საფრთხეს უქმნის სოციალურ ერთიანობას და დემოკრატიას. მოუწოდებს საქართველოს, მაქსიმალურად გამოიყენოს ყველა ინსტრუმენტი და ინიციატივა, რომელიც მიმართულია აღმოსავლეთ პარტნიორობის ფარგლებში მდგრადობის გაძლიერებისკენ და მოუწოდებს კომისიას და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს, უზრუნველყონ დამოუკიდებელი მედიისა და სამოქალაქო საზოგადოების პოლიტიკური, ტექნიკური და ფინანსური მხარდაჭერა საქართველოში“, – ნათქვამია რეზოლუციაში.

რეზოლუციაში ასევე ნათქვამია, რომ ევროპარლამენტი მიესაღმება საქართველოს მონაწილეობას 2021-2027 წლების შემოქმედებითი ევროპის პროგრამაში.

ევროპარლამენტის ტექსტში ნათქვამია, რომ „მოუწოდებენ საქართველოს ხერხისუფლებას, მტკიცედ დაიცვან დემოკრატიის, კანონის უზენაესობის, სასამართლოს დამოუკიდებლობის, სამართლიანი სასამართლოს და ფუნდამენტური თავისუფლებების უმაღლესი სტანდარტები, მათ შორის მედიის თავისუფლების სფეროში“.

„ევროპარლამენტი მიესაღიება საქართველოს მონაწილეობას 2021-2027 წლების შემოქმედებითი ევროპის პროგრამაში; მოუწოდებს კომისიას და წევრ სახელმწიფოებს მხარი დაუჭირონ ქმედებებს, რომლებიც აკონტროლებენ და აფასებენ მედიის პლურალიზმისა და თავისუფლების რისკებს, იცავენ საფრთხის ქვეშ მყოფ ჟურნალისტებს და ხელს უწყობენ საინფორმაციო მედიის სექტორის ტრანსფორმაციას და კონკურენტუნარიანობას საქართველოში. მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, მტკიცედ დაიცვან დემოკრატიის, კანონის უზენაესობის, სასამართლოს დამოუკიდებლობის, სამართლიანი სასამართლოს და ფუნდამენტური თავისუფლებების უმაღლესი სტანდარტები, მათ შორის მედიის თავისუფლების სფეროში, და ამით ცადსახად აჩვენოს თავიანთი პოლიტიკური გადაწყვეტილება, განახორციელოს საქართველოს მოსახლეობის ამბიციური ევროპული მისწრაფებები, როგორც მოწმობს ქვეყნის 2022 წლის 3 მარტის ევროკავშირში წევრობის განაცხადი. გამოთქვამს რწმენას, რომ საქართველოს ხარხის რეგიტიმური მისწრაფებები იმსახურებს განხორციელებას და ამიტომ მოუწოდებს ევროკავშირის ინსტიტუტებს, იმუშაონ ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებაზე საქართველოსთვის, ევროკავშირის ხელშეკრულების 49-ე მუხლის შესაბამისად, დამსახურების საფუძველზე და იმ პირობით, რომ საქართველოს ხელისუფლება შეასრულებს ყველა კრიტერიუმს“, – ნათქვამია რეზოლუციაში.

ევროპარლამენტი ავადებს თავის პრეზიდენტს გაუგზავნოს ეს რეზოლუცია კომისიის ვიცე-პრეზიდენტს/ევროკავშირის საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმაღლეს წარმომადგენელს, საბჭოს, კომისიას, წევრი სახელმწიფოების მთავრობებსა და პარლამენტებს, ევროპის საბჭოს, ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციას და საქართველოს პრეზიდენტს, მთავრობას და პარლამენტს.

ევროპარლამენტის რეზოლუციაში აღნიშნულია, რომ „სასამართლო საქმეები იყო აღძრული სხვა მსხვილი კრიტიკული მედიასაშუალებების მესაკუთრეების ან მათი ოჯახის წევრების წინააღმდეგ, კერძოდ, ტერეკომპანია „ფორმუდას“ დამფუძნებელ დავით კვბერაშვილისა და დამოუკიდებელი ტერეკომპანია „პირველის“ დამფუძნებლის, ვახტანგ წერეთლის წინააღმდეგ.

ამასთან, რეზოლუციაში წერია, რომ 2022 წლის იანვარში თბილისის საქარაქო სასამართლომ „თბილისი ბანკის“ და პოლიტიკური პარტიის „დელო საქართველოსთვის“ დამფუძნებლები მამუკა ხაზარაძე და ბადრი ჯაფარიძე, ასევე ავთანდილ წერეთელი, ვახტანგ წერეთლის მამა, დამნაშავედ ცნო თაღლითობაში და შვიდი წლით პატიმრობა მიუსაჯა, თუმცა მათი განაჩენი შემსუბუქდა, ვინაიდან თაღლითობისთვის ხანდაზმურობის ვადა გასურდა იყო.

რეზოლუციაში ნათქვამია, რომ „2021 წლის 5 ივლისს 50-ზე მეტ ყურნარისტს, მედიის წარმომადგენელსა და მშვიდობიან დემონსტრანტს ძარადლობრივად დაესხნენ თავს ძირითადად უღრამემარჯვენე აქტივისტები „თბილისის პრაიდის“ მსვლელობის გაშუქების დროს, რომელიც საბოლოოდ იძულებით გაუქმდა. ასევე, ლოკუმენტში საუბარია ტერექომპანია „პირველის“ ოპერატორ დექსო რაშქარავაზე. რეზოლუციის თანახმად, „არექსანდრე რაშქარავა თავდასხმიდან მარევე გარდაიცვარა მიღებური დაზიანებების გამო“.

ევროპარდამენტარებმა ასევე რეზოლუციაში დაამტკიცეს შესწორება, რომელშიც ევროპურ საბჭოს და დემოკრატიურ პარტნიორებს მოუწოდებს, ბიძინა ივანიშვილისთვის პერსონალური სანქციების განხილვისკენ.

*შესწორებაში ვკითხურობთ: „ევროპარდამენტი გამოხატავს შეშფოთებას დესტრუქციური როლის გამო, რომელსაც საქართველოს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ცხოვრებაში ქვეყნის ერთადერთი ორიგარქი ბიძინა ივანიშვიდი ასრულებს და კონტროლის დონეზე, რომელსაც ის ახორციელებს მთავრობასა და მის გადაწყვეტილებებზე, მათ შორის ყურნარისტებისა და პოლიტიკური ოპონენტების პოლიტიკურად მოტივირებულ დევნაზე; ევროპარდამენტი ღრმად არის შეშფოთებული ივანიშვილის კრემლთან გამოვლენიერი პირადი და საქმიანი კავშირებით, რაც განსაზღვრავს საქართველოს ამჟამინდელი მთავრობის პოზიციას რუსეთისთვის დაწესებული სანქციების მიმართ; ევროპარდამენტი მოუწოდებს საბჭოს და დემოკრატიურ პარტნიორებს, განიხილონ ივანიშვილისთვის პერსონალური სანქციების დაწესება საქართველოში პოლიტიკური პროცესის გაუარესებაში მისი როლის გამო“.*